



IMAKA nieuwsbrief

Eelco Leemans in de Van Muydenbukta, Spitsbergen. (Foto Michelle van Dijk)



[NOS: Britse verbetert record van langste solo-expeditie op Antarctica](#)

De Britse Preet Chandi heeft het wereldrecord gebroken van de langste solo-expeditie op Antarctica. De 33-jarige militair legde op ski's 1485 kilometer af in 70 dagen en 16 uur. Ze deed dat alleen, zonder hulp en zonder dat haar voorraad onderweg werd aangevuld.

nos.nl/artikel/2461724-britse-verbetert-record-van-langste-solo-expeditie-op-antarctica

[Arctic Sea Ice Visualisations](#)

Postdoc-onderzoeker Zach Labe houdt op zijn site inzichtelijke grafiekjes bij die dagelijks geüpdatet worden.

<https://zacklabe.com/arctic-sea-ice-extentconcentration/>

[IMAKA zoekt versterking!](#)

Heb jij tips, tricks, aanbevelingen of vrije tijd over? Meld je ideeën of je diensten bij ons team!

info.imaka@gmail.com

AGENDA

Eelco Leemans

27 maart 19:30, Arctisch Centrum

Human presents: footprints in the Arctic

People have been coming to the Arctic for centuries, leaving all kinds of traces. Over time, these traces have changed in types, quantities and impact. In this lecture I will dive deeper into 2 of these human presents: plastic on Arctic beaches and underwater noise.



Aanmelding voor online deelname:
<https://forms.gle/k6QUGVqt9b2cD51S7>

Nederlandse onderzoeksprojecten over cultureel erfgoed gehonoreerd

ArchHeritage zal de handelsketens van drie iconische erfgoedartefacten uit de poolgebieden onderzoeken: rendiergewei, kegelvormige tent, en mammoet- en walrusivoor. Naast het speuren naar de orale geschiedenis zoekt het naar nieuwe sociale en commerciële ontwikkelingen en linkt die aan historische leefwijze van veehouders en jagers

www.cultureelerfgoed.nl/domeinen/archeologie/nieuws/2022/12/09/jpich-gehonoreerde-projecten

Nieuwe uitgave van WNF 'The Circle'

This issue of *The Circle* dives below the surface to explore the conservation challenges and opportunities with the Arctic Ocean. Experts from around the globe cover what melting sea ice and glaciers are doing to the Arctic, what the sound of an iceberg calving can tell us, and how plastic pollution is impacting the Arctic Ocean.

<https://www.arcticwnf.org/magazine-issues/2022/the-arctic-ocean-looking-below-the-surface/>



Interessante nieuwsberichten

Uitgelicht – resultaat op basis van deels Nederlands polair onderzoek:

Rapid formation of new migration route and breeding area by Arctic geese

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960982223001343?via%3Dihub>

<https://www.weeronline.nl/nieuws/ganzen-passen-vliegroute-aan-klimaatverandering>

Alarming levels of PFAS in Norwegian Arctic ice pose new risk to wildlife

www.theguardian.com/environment/2023/feb/11/pfas-norwegian-arctic-ice-wildlife-risk-stressor

Interessante nieuwsberichten (vervolg)

Has Iceland had its last whaling season?

www.nationalgeographic.com/animals/article/has-iceland-had-its-last-whaling-season

Zie ook: Isländisches Walfleisch demnächst in japanischen Automaten

www.polarkreisportal.de/islaendisches-walfleisch-demnaechst-in-japanischen-automaten

Thawing permafrost: Arctic future on shaky ground bodes ill for the global climate

www.rcinet.ca/eye-on-the-arctic/2022/02/11/blog-thawing-permafrost-arctic-future-on-shaky-ground-bodes-ill-for-the-global-climate/

The Legal Implications of the 2022 Canada-Denmark/Greenland Agreement on Hans Island (Tartupaluk) for the Inuit Peoples of Greenland and Nunavut

www.thearcticinstitute.org/legal-implications-2022-canada-denmark-greenland-agreement-hans-island-tartupaluk-inuit-peoples-greenland-nunavut/

“Anti-greenhouse gas”: more dimethyl sulphide in Arctic atmosphere

polarjournal.ch/en/2023/02/01/anti-greenhouse-gas-more-dimethyl-sulfide-in-arctic-atmosphere/

Space power China to build ground stations on Antarctica to support satellites

www.reuters.com/lifestyle/science/space-power-china-build-ground-stations-antarctica-support-satellites-2023-02-02/

Halley station: UK polar base secure after big iceberg breakaway

www.bbc.com/news/science-environment-64420150

Zie ook:

<https://earthobservatory.nasa.gov/images/150880/antarcticas-brunt-ice-shelf-finally-breaks>

<https://insideclimatenews.org/news/12022023/antarctic-ice-shelves-marine-heatwave/>

Tougher measures recommended for Svalbard tourism

polarjournal.ch/en/2023/01/24/tougher-measures-recommended-for-svalbard-tourism/?fbclid=IwAR2ITQFrmygvJCij_XyCgBB4BdEcTmZHEK0C02zmEfpOWUESDxkrXewCV-M

Russian Mining Company Partners With China to Develop Massive Titanium Deposit in Arctic

www.highnorthnews.com/en/russian-mining-company-partners-china-develop-massive-titanium-deposit-arctic

How Tensions With Russia Are Jeopardizing Key Arctic Research

<https://e360.yale.edu/features/russia-ukraine-war-arctic-research>

Accessibility study for electric aviation (in the Nordic)

<https://storymaps.arcgis.com/stories/3b35687163744e69a6966b5b9fad976e>

Russia gets approval for the data behind much of its Arctic Ocean seabed claim

<https://www.arctictoday.com/russia-gets-approval-for-the-data-behind-much-of-its-arctic-ocean-seabed-claim/>

Biden government approves new oil project in Alaska

<https://www.nytimes.com/2023/03/13/climate/willow-biden-oil-climate.html>

Boekenplank

Maakt u schoon schip en heeft u poolboeken over? U kunt uw boeken kwijt op de boekenplank, zodat u er iemand anders blij mee kan maken.

Weer breedtegraden over op de plank? Boekentips!

Waarachtige beschrijvingen van de permafrost

Januari 1597 overleed in het Behouden Huys op Nova Zembla een bemanningslid wiens identiteit nooit is vastgesteld. Nu, 425 jaar later, nu de permafrost begint te ontdooien, ontwaakt hij uit zijn ijsgraf, waarin hij door Willem Barentsz en zijn mannen is begraven. Hij die als anonymus op de scheepsrol stond, maar was ingescheept om als dichter een loflied te schrijven op de expeditie naar de Noordoostpassage, kan nu de Grote Dooi is gekomen alsnog zijn relaas doen. In zijn barokke stijl maakt Donald Niedekker van de legendarische overwintering een wonderwereld waarin fictie, geschiedenis, sprookjes en actualiteit vervlochten zijn tot een betoverend geheel.

<https://www.tzum.info/2022/09/recensie-donald-niedekker-waarachtige-beschrijvingen-uit-de-permafrost/>



Het logboek van de Nederlandse Spitsbergen Expeditie 1968-1969

Hans Beelen, Ko de Korte en Fieneke te Raa (2022).

Vier jonge biologen geven een indringend en intiem beeld van hun overwintering op het eenzame eiland Edgeøya bij Spitsbergen. Hun werk droeg bij aan het onder bescherming stellen van de ijsbeer en vormde een kiemcel voor het moderne Nederlandse poolonderzoek.

www.walburgpers.nl/nl/book/9789462499591/een-jaar-bij-de-ijsberen?redirect=aup



Digitale bibliotheek geschiedenis Arctische walvisvaart

In de periode 2018-2022 zijn op de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Literatuur (www.dbnl.org) de onderstaande digitale edities van historische Arctische literatuur uitgebracht. De transcripties zijn vervaardigd door de Stichting Vrijwilligersnetwerk Nederlandse Taal onder leiding van Nicoline van der Sijs en ondergetekende. Alle teksten kunnen op de site van de DBNL gratis worden gedownload voor verder gebruik, of het nu voor onderzoek is of om te lezen en te bekijken voor je plezier. (Hans Beelen)

Zie voor een overzicht van eerder door de SVNT uitgebrachte edities van oudere poolwerken https://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/outreach/imaka/programma/28-mei-2018_-_louwrens-hacquebord-en-hans-beelen

Mathijs Syvertsz. Lakeman: Een Tractaet, seer dienstelijk voor alle Zee-varende Luyden, door het t'samen spreken van twee Piloten: Veel dinghen dienstelijk den Piloten gheopenbaert, bysonder die seer begheerlijcke conste om te Schieten Oost ende West, ende d'opservatie van dien. Amsterdam, 1597: https://www.dbnl.org/tekst/siev002trac01_01/ (zie over dit werk Marijke Spies, Bij noorden om (1994), https://www.dbnl.org/tekst/spie010bijn01_01/spie010bijn01_01_0007.php)

Jan Huyghen van Linschoten: Voyagie, ofte Schip-Vaert, van by Noorden om langes Noorvvegen de Noortcaep, Laplant, Vinlant, Ruslandt, de VVite Zee, de Custen van Candenoës, Svvetenoës, Pitzora, &c. door de Strate ofte Engte van Nassau tot voorby de Revier Orby . Franeker, 1601: https://www.dbnl.org/tekst/lins001voya01_01/

Johannes Scheffer, Waarachtige en Aen-merkens-waardige Historie van Lapland en Finland. Met illustraties van Jan Luyken. Amsterdam, 1682: https://www.dbnl.org/tekst/sche471waar01_01/ (zie over dit en het volgende werk het recente Tromsøe proefschrift van Andreas Klein: Early Modern Knowledge about the Sámi: A History of Johannes Schefferus' Lapponia (1673) and its Adaptations (2021), <https://munin.uit.no/handle/10037/20051>

Johannes Scheffer, Het Vermaak der Tover-hekzen van Lap- en Fin-land, met haar Tover-trommelen, Wind-verkopen, enz. Als mede de generale historie van Lapland [...] Hier is by-gevoegt de beschryving van Ys- en Groen-land door Do. Dithmarus Blefkenius. Leeuwarden, 1716: https://www.dbnl.org/tekst/sche471verm01_01/

Hans Poulsen Egede, Beschryving van Oud-Groenland, of eigentlijk van de zoogenaamde Straat Davis. Delft, 1746: https://www.dbnl.org/tekst/poul007besc01_01/

Johann Andersonn en Niels Horrebouw, Beschryving van Ysland, Groenland en de Straat Davis. Waar by gevoegt zyn de verbeteringen door den heer Niels Horrebouw, opgemaakt in zyn tweejarig verblyf op Ysland. Amsterdam 1756: https://www.dbnl.org/tekst/ande063besc02_01/

P.L. le Roy, Kort, naauwkeurig en echt-relaas van het gebeurde aan vier Russische zeelieden, welke by ongeluk geraakt zyn op het onbewoond eiland Oost-Spitzbergen, waarop zy zes jaaren en drie maanden op een wonderbaarlyke wyze hebben doorgebracht. Amsterdam 1768: https://www.dbnl.org/tekst/roy_022kort01_01/index.php

Johan Anderson, Beschryving van Ysland, Groenland ende Straat Davis. Amsterdam, 1756. https://www.dbnl.org/tekst/ande063besc02_01/

Merkwaardig verhaal van Reinier Hylkes als matroos met het schip: de hopende Visser, commandeur Volkert Jansz. ten jare 1777 na Groenland uitgevaren op de walvisvangst en aldaar met 9 andere schepen verongelukt. Amsterdam, 1779: https://www.dbnl.org/tekst/hylk008merk01_01/

Egt verhaal der wonderbaare bewaaring Gods, van de manschappen gevaaren met het schip De Eendragt, gevoerd geweest by Stuurman Cornelis Struys; ter Yslandsche Vischvangst. Vlaardinghen, 1783: https://www.dbnl.org/tekst/stru041egtv01_01/

J.H. Campe, Reisbeschryvingen voor de jeugd, Eerste deel. Uit het Hoogduitsch vertaalt. Amsterdam, 1786: https://www.dbnl.org/tekst/camp033reis01_01/ (bevat een navertelling van de overwintering 1596-1597 op Nova Zembla en van het onvrijwillige verblijf 1743-1749 van vier Russische matrozen op Spitsbergen)

Hans Egede Saabye, Fragmenten uit een dagboek, gehouden in Groenland, in de jaren 1770-1778. Uit het Deensch in het Hoogduitsch vertaald door G. Fries. Verrijkt met eene voorrede des Hoogduitschen vertalers. Volgens de Hoogduitsche vertaling in het Nederduitsch overgebracht. Groningen, 1818: https://www.dbnl.org/tekst/saab003frac01_01/

Jan Zwanenburg, Een Schoolmeester naar de IJszee. Vertelling van een oud-Zeeman. Den Helder [ca. 1850]: https://www.dbnl.org/tekst/zwan012scho01_01/

J. Uelenberg, Merkwaaardige lotgevallen van vier Russische matrozen, die verlaten van hun schip zijn achtergebleven op een onbewoond eiland, genaamd: Spitsbergen te Nova Zembla, en daar zes jaren hun leven hebben doorgebracht. Rotterdam, ca. 1850: https://www.dbnl.org/tekst/uele001merk01_01/